

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 72 (3518) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

A Kárpátok lejtőinek elfoglalása a szovjet hadvezetőség egyik legközelebbi célja (?)

Kapzsi nagyhatalmi elgondolásnak nevezi Jalcsin, török képviselő a szövetségesek európai újárendezési terveit

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Miután a bolsevisták Jasitól északra több helyen elérték a Prut folyót, ezen a vidéken sok könnyű gépesített csapat és több lövészadosztály bevetése észlelhető. A Szovjetnek az a célja valószínű, hogy a keleti harctér déli szárnyán folyó hadjáratnak súlypontját ide helyezze át és délnyugat felé törve, kezébe kaparintsa a Kárpátok lábánál húzódó román síkságot. Erre vallanak azok az erős előkészületek is, amelyek a Prutnál sok hídfő létesítését célozzák.

A másik támadás Kolomeán át nyugat felé irányul. Itt a szovjet hadvezetésnek az lehet a célja, hogy elfoglalja a Kárpátok lejtőit. Ezek a hadműveletek azoknak a politikai céloknak a megvalósítására is irányulnak, amelyeket Moszkva már többször bejelentett Kelet-Európára és amelyeknek értelmében a Szovjet szárazföldi határai ideiglenesen az Adriai tengernél húzódnának. Azoknak a nagy csapatösszevonásoknak következtében, amelyeket a Szovjet végrehajtott a keleti harctér déli szárnyán, hogy itt nagy katonai és politikai döntést érszakoljon ki, a közép- és északi szakasz csatateréi a leg-

közelebbi jövőben másodrendűekké válnak.

Nagyobb összefüggés van a Dnyepermenti Csuszánál, valamint a Vitebszktől délkeletre folyó kemény harcok között. A legutóbbi négy napon mind a két vonalon körülbelül 12 hadosztályt és három páncéloshadtestet követeltek áldozatul a harcok a Szovjet részéről, anélkül, hogy akárcsak egy méter területet is elhódítottak volna.

A hideg időjárás, amely legutóbb az északi és középső szakaszon köszöntött be, most már kiterjedt délre is. Igen sokszor megismételt alacsonyán végrehajtott támadást intéztek a szovjet tömegek ellen a repülő, amelyek súlyos veszteségeket okoznak a Szovjetnek. Éjjel-nappal támadnak és bombázzák a közvetlenül a vonal mögötti felvonásokat is.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A csütörtöki lapok fényképeket közölnek a páncélosok és földvárak ellen használatos „göliát” elnevezésű új német fegyverről. Távolból irányított, alig térdig érő magasságu hernyótalpu töléseről van szó, amelynek újfajta nagyerejű robbanólövése igen súlyos pusztításokat okoz.

„A német vadászelhárítás még mindig hatalmas” — az angol légügyi miniszter szerint

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül, az eddigi jelentések szerint a rossz időjárás ellenére is legalább 20 ellenséges bombázót lőttek le azokban a légiharcokban, amelyek szerdán a déli órákban a holland partvidéktől kezdve, egészen Braunschweig teréig folyt a német légvédelmi erők és a vadászkiérett repülő: merikai bombázókötélek között. A lelőtt gépeknek több mint a fele negyemotáros bombázó volt. A német légvédelem sok bombázót arra kényszerített, hogy bombahatárát már Középnémetország felé haladva ledobja. Sok kisebb községen kívül Braunschweig központjában lakóne-

gyedeket találtak el gyújtó és romboló bombák. Az angolszász vadászkiérett ezuttal sem tudta megakadályozni azt, hogy a német vadászok és romboló kötelékek benyomuljanak a bombázóalakulatok közé, sok ellenséges gépet lelőjenek és a támadás hatását teljesen felapórozzák.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Sir Achibal Sinclair angol légügyi miniszter a legutóbbi angol nap- és éjszakai légitámadásokkal szemben tanúsított német vadászellenállás értékéről az alsóházban hozzátévezt kérésre kijelentette, hogy „a német vadász-elhárítás még mindig hatalmas”.

Török lap a szövetségesek közötti ellentétekről

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Jalcsin képviselő a Tanin című lapban azt írja, hogy a szövetségesek tervezett újárendezése nem európai érdekű, hanem csak olyan nagyhatalmi elgondolás, amely kifejezetten kapzsinak nevezhető.

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI

jelenti: A Tasviri Efkair foglalkozik a szövetségesek között levő ellentétekkel. Arra a nézetre jut, hogy a háború alatt az ellentétek nem fajúlnak viszályá. Ezzel szemben az elkövetkező békeértekezleten az ellentétek majd kitűnnek, ami pedig újabb világháború okozójává válik.

Lisszabomból jelentik: (MTI) A New-

York Times szerdán közölte londoni tudósítójának beszámolóját Churchill beszédéről. E szerint az angol miniszterelnök habozott és kereste a szavakat, amikor a rádió előtt beszélt. Az alsóházban felvetett kérdésekre adott válaszai pedig

Anglia főmegbízottát küldött Délolaszországba

Genf. (MTI.) A NTL jelenti: Londonból jelentik: A brit kormány Délolaszországba küldte Noel Charleat brit főbiztosi címmel. A Daily Telegraph megjegyzi, hogy ez a cím meglepetést fog okozni, de nem fog hírlapot ki-

még több nyugtalanságot keltenek hallgatói között, mint rádióbeszéde. Fáradt-nak látszott és erélytelen, élettelen volt a hangja — állapítja meg a tudósító.

EGYIPTOM ÉS PALESZTINA KÖZÖTT MEGSZAKITOTTA AZ ÖSSZEKÖTTETÉST A HOMOKVIHAR

Amsterdam. (MTI.) A NTL jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint rendkívül nagy homokvihar hétfőn megszakított minden összeköttetést Egyiptom és Palesztina között. Egy vonat a Sina-i sivatag kellő közepén elakadt és utasait repülőgépek segítségével látják el élelmiszerekkel, mert a homok még mindig 3 méter magasságban fedi a pályát. Remélik, hogy a homoktakarót rövidesen el fogják tudni hordani.

Ellentét az angol kommunista és munkáspárt között

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint Londonból jelenti, a Daily Worker élesen állást foglal a brit munkáspárttal szemben, amely tiltással szemben, mely megtiltja a párt tagjainak, hogy részt vegyenek az angol kommunistáknak április 4-én Londonban összehívott ugynevezett egységértekezletén.

A munkáspárt — írja a londoni kommunista lap — a konzervatívokkal és liberálisokkal működik együtt. Fel kell vetnünk a kérdést, hogy miért tartja érénynek a munkáspárt a torjval való szövetkezést és miért tekint véteknak azt, ha politikai megbeszéléseket folytatnak a kommunistákkal.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: „Ördög vigye el a politikusokat háborújokkal együtt!” ilyen és hasonló feliratu falragaszok jelennek meg az utóbbi időben Hounslow londoni külvárosban, West-Middelse iparvidékén — jelenti a kommunista Daily

váltani. Összhangban van Eden egyik legutóbbi kijelentésével, amely szerint Anglia nem nevez ki külügyi képviselőt a Badoglio-kormányhoz, hogy ezzel is kifejezze, hogy Anglia nem ismeri el azt a kormányt.

HÓSI HALALT HALT EGY KIVALÓ NÉMET ATLETA

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Harbig Rudolf, a legkiválóbb német atléta, a keleten folyó súlyos harctéren, mint őrmester, többszöri sebesülés után hősi halált halt. Ióbb világrekord tulajdonosa volt. 800 méteren 1 perc 49.4 mp, 400 méteren 46 mp. ké-sőbb 800 méteren 1 perc 46.6 mp. ezet méteren 2 perc 21.5 mp. a világrekordja.

A középiskolákban is véget ér a tanítás március 31-én

Polgári utasok részére is megnyílt a tiszai átkelő forgalom

A Pest írja: A közelmúltban a kultusz-miniszter rendelettel intézkedett a népiskolák tanévének befejezéséről. Most mint a tájékozott helyről értesülünk, a kormány elhatározta, hogy március 31-én a középiskolákban is véget ér a tanítás az egész országban. Az erről szóló rendelet legközelebb megjelenik. A rendelet egyébként szabályozza a tanév végén szokásos érettségi és egyéb vizsgák kérdését is.

A Magyar Szó írja: Hlletékes helyről nyert értesülés szerint a polgári utasok

számára is megnyitották a tiszai átkelő forgalmat.

HAMVAS ENDRÉT BEIKTATTAK A CSANÁDI PÜSPÖKI SZÉKBE

A Magyar Kurir jelenti: Hamvas Endre csanádi megyéspüspök szerdán este megérkezett Szegedre. Csütörtökön délelőtt összeült a székeskáptalan, amely előtt felolvasták a kinevezésről szóló pápai leiratot. Ezzel megtörtént a csanádi püspöki székebe való beiktatása.

Utalan utakon

Honvéd haditudósító osztály. — Tósohy Elemér zls.

Mint haditudósítók már néhány napja együtt meneteltünk a zászlóaljjal. Volt ugyan gépkocsink is, de az hamarosan lemaradt tőlünk. Több oka is volt ennek. Először is borzalmasak az utak, azután itt az Isten háta mögött üzemanyagot sem kaptunk volna sehonnán és nem utolsó sorban az a tudat, hogy gyalogos bajtársaink teljesítményét csak akkor tudjuk kellő mértékkel mérni, ha magunk is teljes egészében részt veszünk benne.

Mint valami óriáskigyó kanyarog a zászlóalj a dímbesdombos úton. Csak emberekből, kocsikból és lovakból áll. Az élen kétoldalt néha-néha a biztosító részek tűnnek fel. Mindenütt, de itt különösen élesen érzem a követelményt. De ni csak: megáll az él. Csak nincs valami baj?

Hamarosan hallatszik a kiáltás. Amint odják hátra az emberek:

Árkászakasz előre!

Mindennapos eset táru szemünk elé: a hídát leégették a vörös orvlövészek. Az üszkös cölöpök egykedvűen meredeznek a vízben. Az árkászok hamarosan előérnek, lerakják jegyverüket s máris csattognak a csákányok a kökemény földben. Nem sietnek, nem is lankadnak, tempósan, hozzáértéssel kezelik számszámukat. Nemsokára kész az új feljáró, a zászlóalj folytathatja menetét.

Igen, az ellenség mindent megragad, hogy mozgásunkat lassítsa: gödröket ás, erdőkben fákat dönt le, hidakat éget föl. Ezzel nyer ugyan kis időt, de a mozgást meg nem béníthatja.

Ellenség az idő is. Egyik nap olvad, havas eső esik. Beleszivódik a ruhába, a bakancsba. Még a kocsisok is gyalog mennek, hogy kissé kimelegedjenek. Másnap reggelre azután tükkörsimára fagy meg az út. Ember, állat félannyi út alatt is jobban kimerül, mint egyébként kétannyi idő alatt. Mindez azonban nem okozhatja azt, hogy a kijelölt célt el ne érjünk.

MENEKÜL A LAKOSSÁG

Faluhoz közeledünk, még talán két kilométerre lehet. Dombok szegélyezik, s már messziről látszik, hogy ez is olyan nyomorúságos, mint amilyen százával találhatók itt. A távsövön most érdekes dolgot látok: szekeret vágtatnak lóba-

lálba az erdő felé. Valaki néhány tehenet terel szintén arra. Vajjon mi lehet ez? Hamarosan megoldódik a rejtély. Menekülnek a faluból, mert nem tudják jóbát, vagy ellenség közeledik-e. Pihenőt tartunk a faluban. Egyszer csak megjelennek a menekülők: a kocsik tele ágyneművel, bebugyolált apróságok pirosra csipett arccal, kíváncsi madárszemekkel néznek ránk. A nagyobbak a kocsik mellett jönnek. Egy fiatal lány szemében könny csillog.

— Mi bajod barisnya? — kérdi az egyik honvéd ukránul.

Kiderül, hogy örömeiben sir. Nem kell kint tölteni az éjszakát az erdőben s nem viszünk el semmijüket se. Erre még magyarokat nem is láttak s van is csodálkozás kellő mértékben. Mikor pedig a fényképező és filmes gép is előkerül, már vetekednek, hogy ki legyen rajta a képen.

BESZÁLLÁSOLÁS...

Hamarosan megyünk tovább, a következő faluban éjszakázunk. Ez a beszállásolás bizony egy cseppet sem hasonlít a magyar filmekben látottakhoz...

HIREK A TÖRVÉNYSZÉKRŐL

AMIKOR A BÉRAUTÓS CSAK LECSAPOTT TAXAMÉTERREL HAJLANDÓ FUVAROZNI

Nagyvárad, március 30. P. B. csendőrszázados felesége a múlt év folyamán Budapestre készült. Miután az idő már nagyon előrehaladott volt, a Szent László-téren odament egy gépkocsishoz s annak vezetőjét, Sipos Gyulát fölszólította, hogy vigye ki a pályaudvarra. Sipos azonban kijelentette, hogy kiviszi, de csak lecsapott taxaméterrel, s legkevesebb 4 pengőért. A fiatal hölgyet rendkívül felbosszantotta nem annyira a nyilvánvaló uzsora, mint inkább az a hangneme, amelyen a gépkocsivezető ezt tudomására adta. Szólt az ügyeletes rendőrnek, de mire odaértek a kocsihoz, Sipos már más utasokkal elhajtott. A hölgy ezután villamossal ment ki az állomásra, de a vonatot lekészte. Ennek el-

A századparancsnokok a kijelölt falurészt szétosztják a szakaszoknak. Mi is bekerülünk az egyik házba. Egy aszony és három gyerek fogad bennünket. Földhözragadt szegények, de amijük van, azt szívesen osztják meg velünk. Mikor a gyerekeknek néhány szem cukrot adunk, barátkozni kezdenek. A külső szoba a mienk. A gerendát a kezemmel elérem, az ablak pedig akkora, mint egy ujságlap. Az éghajlat hatása ez. A fehérre meszelt falakon fenyőágak, néhány jakó fénykép, az elmaradhatatlan ikon. Kezdem a kevés holmim szétcsomagolni, közben valami hazai melódiát fütyölgettem. Csodálkozva vettem észre, hogy a háziak ajtatosan vetik ilyenkor a keresztet. Kiderült, hogy ukrán házakban nem szabad fütyölni, mert akkor megjelenik az ördög. Most már ezt is tudom.

Zsoprot rakunk a földre, s hamarosan lehajtuk fejünket a megérdemelt pihenőre.

A honvédek egy részének azonban csak most kezdődik a legnagyobb szolgálat: a falu lékijére és a bajtársok életére vigyázni. A falut körbeveszik ezek a kis biztosító egységek. A fél éjszakát kint töltik, s négy-öt óra alvás után kezdődik újra a menet. Nagyon óvatosságnak kell itt lenni, mert sohasem tudja az ember, mikor és honnan ront előre a garázdálkodó orvlövész.

lenére kérte a rendőrt, hogy ne tegyen följelentést a gépkocsivezető ellen, csupán ijesszen rá egy kicsit azzal, hogy elveszi a hajtási igazolványát. Az ügy azonban most már tovább ment a maga hivatalos útján és ma délelőtt ért véget az uszorbíróóság egyes bírójának ítéletével, amely árdragításért 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta Sipos Gyulát.

NEM MAGANLAKSÉRTÉS, HA AZ ABLAKON KERESZTÜL LESZERELIK A TELEFONT

Nagyvárad, március 30. Bati Bálintné nagyváradai tűzifa- és szénkereskedő 1943 április 8-án átvette Csepregi Aladárné és társa Szeptember 6-utca 15. szám alatti tűzifatelepét. A leltárral átvette a telefonkészüléket is, amely azonban Csepreginé társának Ny. J.-nének a nevében volt és az fizette érte a díjakat is. Ny. J.-né több ízben megkísérelte, hogy Batiné a telefonkészülék leszerelésére és átadására bírja, de miután az irodahelyiséget mindig zárva találta, erre sohasem volt alkalom. Végre elment a helyszínre egy alkalmazottjával és az irodahelyiség tolóablakán keresztül kicselezte a készüléket, amely közvetlenül az ablak mellett lévő asztalon állt. Ugyanakkor érkezett ki a helyszínre Badar Béla postai telefonszerelő is, de neki már más dolga nem akadt, minthogy — ugyancsak az ablakon át — a konckort szerelje ki, mintegy félméternyi dróttal. Batiné betöréses lopás címén följelentést tett Ny. J.-né ellen, de az ügyészség megállapította, hogy ennek a ténye nem áll fenn, s ezért nem is emelt vádat. Batiné erre magánlaksértés címén

Mozik műsora:

APOLLÓ: És a vakok látnak.
BELVÁROSI: Sárga kaszáló.
CASINO: Aszonybecsület.
KORONA: Eleven ördög.

tartotta a vádat Ny. J.-né ellen, akinek ügyét ma tárgyalta a járásbíróóság. Mint-hogy ügy a „sértett”, Batiné, mint a tanuk előadásaiból megállapítást nyert, hogy a vádiott nem hatolt be a sértett lakásába, a magánlaksértés vádja is el-esett és Ny. J.-nével szemben a bíróság megszüntette az eljárást.

AMIG A ZABOSBÜKKÖNY ELJUT A KONFLISLÓIG

Nagyvárad, március 30. Patkás György bérkocsist múlt év áprilisában felszólította két polgári ruhás rendőr, hogy Lőrincz Ferenc piac terménykereskedőtől vásároljon abrakot. Erre a célra adtak is neki 100 pengőt. Patkás megkérdezte Lőrinczet, van-e abrakja, mire az azt a választ adta, hogy: van is, meg nincs is. Menjen el a lakására és ott majd elintézik. Patkás délután el is ment Lőrinczhez, aki akkora már kimért 50 kg. zabosbükkönnyt, amelynek a hatóságilag megállapított viszonteladói árj mázsánként 34 pengő 60 fillér plusz 4...ázalék haszon. Patkás átadta a 100 pengőt, Lőrincz visszaadott 50-et, s Patkás távozott. Ekkor már ott várták a polgári ruhás rendőrök s Lőrincz ellen árdragítás miatt eljárás indult. Rendőrségi kihallgatása során bevallotta, hogy a takarmányt Steinberg Izidor terménykereskedőtől vette mázsánként 80 pengőért. Ezek alapján Steinberg ellen is eljárás indult.

A ma délelőtti főtárgyaláson Steinberg azt állította, hogy 35 pengőért adta a zabosbükkönny mázsáját Lőrincznek, amit Lőrincz is megszeresített. Mikor már-már ugy látszott, hogy Lőrincz egyedül marad benne a dologban, miután Steinberg ellen más bizonyíték nem merült fel, mint a rendőrség előtt tett beismerő vallomása — a bíró még egy, utolsó felszólításra végre kibökte, hogy bizony megmondja őszintén: valóban 80 pengőért vette a takarmányt Steinbergtől.

A bíróság Steinberg Izidort 500, Lőrincz Ferencet 150 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

szolgálatos gyógyszertarak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszertár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-65.

IL RAKOCZI F., Szacsvoay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

OROSZLAN gyógyszertár, Mussolin-tér 14. (Mihály L.) 32-91.

MADONNA gyógyszertár, Sztarove-szky-u. 20. (Dr Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszertarak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathoz tart.

Megszűnt a telefonbeszélgetések korlátozása

A postavezérgazgatásnak az adatszolgáltatás elrendelése előtt is elegendő okot állt már rendelkezésére abból a szempontból, hogy nagy általánosságban megállapíthassa: ki a zsidó. Éppen ezért

a zsidó telefonok kikapcsolása nagy általánosságban már meg is történt.

A kikapcsolás lehetővé tette, hogy a március 6-án életbeléptetett távbeszélő forgalom korlátozást a többi telefontól megszüntessék, mert a kikapcsolások révén a telefonbeszélgetések száma rendkívüli mértékben csökkent.

A postavezérgazgatóság épp ezért közli, hogy

a budapesti távbeszélő hálózat

ban a hétköznapokon 10—15 óra között elrendelt forgalom korlátozása

március 28-tól megszűnt.

Agyonlőtt csempész

Nagykanizsáról jelentik: A határőrsi határrezszen, Muraközben egy határőrségi járőr megállásra szólított fel 3 tagú csempész-bandát, amely német területről igyekezett hazafelé. Szövetet és ruhát akartak csempészni. A járőr felszólítására a csempészek menekülni akartak. Az egyiket golyó találta, mire a másik kettő megadta magát. Az eltalált csempész Panic András turzavölgyi lakos volt, akit a golyó fején talált. Meghalt.

Nem ismer rá

fakult, vagy használt ruhájára, ha azokat divatos színre testeli, vegytisztítja

VÉGH

Bémer-tér 2., Szent László-tér 12., Lilliom-utca 13. sz.

Magyar csapatok is beavatkoztak a Proszkurovtól délre, Csernovictól északra folyó harcokba

A hadifontosságu berendezések elpusztítása után kiürítették a németek Nikolajev városát

Berlin. (NTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távíráti Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A Bug ukrainai alsó folyásánál ismét megkísérelték a szovjet erősebb támadásai és átkelési kísérletei. Tüzérségünk több ágyúval és járművel megrakott ponton elpusztított. Sok foglyot és zsákmányt ejtettünk. Nikolajev városát — a Bug keleti partján — összes hadifontosságu berendezéseinek hetek óta tartó elpusztítása után parancsszerűen kiürítettük. Ezekben a harcokban különösen kiűntette magát a Staube őrnagy parancsnoksága alatt álló gránátos ezred. A Bug és a Dnyeszter között erős szovjet támadásokat vertünk vissza. Proszkurovtól délre, Csernovictól északra és a Dnyeszter felső folyásánál csapataink a magyar kötelékekkel együtt továbbra is változó támadó és elhárító harcokat vívnak. Tarnopoltól délre heves ellenséges támadásokat vertünk vissza. Brodynál is elhárítottuk ködvetők hatásos támogatásával a szovjet erős támadásait. Páncélos kötelékeink egyike merész előretöréssel egy nagyobb szovjet csapatot vert szét. Különösen kiűntette magát kiváló bátorságával és állóképességével a 101. württembergi vadászadosztály Vogel altábornagy vezetése alatt. A szovjet csapatok tegnap is sikertelenül támadták Kovel városát. A várostól északra megtörték az ellenség szívós ellenállását és kelet és délkelet felé tovább folytatták az előnyomulást. A Dnyeper és Csauzi között, valamint Vitebszktől délkeletre a bolsevisták nagy páncélosoktól és csatarepülőktől támogatott támadási kísérleteit bátor gránátosaink, kiválóan együttműködve a tüzérséggel és rohamlövegekkel, valamint csatarepülőekkel, megkísérelték és valamennyi áttörési kísérletüket visszaverték és ismét súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és hadianyagban egyaránt. Osztrovtól délre a német és a lett SS kötelékek kemény harcokban szintén visszaverték az ellenséges támadásokat. A haditengerészet őrnaszádjai a Finn-öböl felett lelőttek három szovjet bombázó gépet.

Nem volt különösebb esemény az olasz arcvonalon

Olaszországban különösebb események nélkül telt el a nap. Az egyik német harci kötelék az esti órákban ismét támadást intézett az ellenségnek Lissa szigetén levő támaszpontja ellen. A berendezésekben súlyos károk keletkeztek. A német haditengerészet kisebb egységei visszaverték az ellenséges zászlókat és egyet olyan súlyosan megrongáltak, hogy elsüllyedését számolni lehet. Német és olasz vadászok Észak-Olaszország fölött lelőttek 12 ellenséges repülőgépet. Mára virradó éjszaka német biztosító kötelékek a La Manche-csatornán elsüllyesztették két brit gyorsnaszádot, egyet olyan súlyo-

san megrongáltak, hogy minden valószínűség szerint elsüllyedt.

A megszállott nyugati területek felett 7 ellenséges repülőgépet pusztítottunk el. A belgiumi és északfranciaországi tüzérségi kötelékek több mint ezer gép elpusztításával különösen kiűntették magukat az eddigi légvédelmi harc során.

Berlin. (MTL.) A keleti harctér déli szakaszán mindenütt heves elhárító harcok folynak, amelyekben Proszkurovtól délre magyar csapatok is beavatkoztak. Illetékes né-

met katonai helyen kijelentették, hogy olyan magyar csapatokról van szó, amelyek már eddig is ebben a térségben állomásoztak.

A délolaszországi hadszíntéren a szövetségesek a déli arcvonalról csapatokat vonnak el anzió-nettunói hídfő megerősítésére. Német részről ebből arra következtetnek, hogy a szövetségesek elsőrendű fronttá akarják átalakítani ezt a harcteret és így igyekeznek a megmerevedett harcteret ismét mozgásba hozni.

Változatlan erejű a szovjet nyomás Balti és Jassi között

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokról: A Bug torkolatvidékén és alsó folyásánál kemény elhárító harcok kedden naphosszat tartottak. A bolsevisták sok támadást intéztek, főként a nikolajevi hídfőben levő német állások ellen és ezektől északra felismerve, hogy a német hadvezetőség elhatározta itteni arcvonalának hátrábbvitelét. A német fedező erők azonban a végsőkig menő eltökéltséggel megakadályozták a szovjet minden zavarókísérletét, úgyhogy Nikolajev városának kiürítése minden hadifontosságu berendezés tervszerű elpusztítása után surlódás nélkül megtörténhetett.

A Balti és Jassi között elterülő harctéren a szovjet nyomás változatlan erejű maradt. A bolsevisták itt számbeli fölényben levő erők harcbevételével is hiába fáradoztak azon, hogy német harccsoportokat bekerítsenek. A német kötelékek-

nek mindenütt sikerült kiharcolni útjukat mögöttes összeköttetések felé és ebben kitűnően támogatta őket többszáz csatarepülő. Különösen elkeseredéssel tomboltak az elhárító harcok a Dnyeszter felső folyásánál, Csernovicnál és Proszkurovtól délre. Az elhárításban és támadásban az itt működő német kötelékek oly hatásosan húzták át a bolsevisták tömörített előrehaladását, hogy azok sehol sem tudtak többé említésre méltó területet nyerni. — A bolsevisták ismételt megkísérelték, hogy Csernovic és Tarnopol városokat összpontosított támadásaikkal bevegék. E kísérleteik azonban a védők eltökélt elhárításán véresen összeomlott, ámbar a bolsevisták is nagy páncélos erőket és több csatarepülő ezredet vetettek harcba, nemkülönben minden előteremhető tüzérséget. Kovel-erőd legénysége is eredményesen tartotta magát a bolsevisták megismételt heves támadó vállalkozásával szemben.

Heves légi harcok voltak a német birodalom középső és északnyugati részében

Brüsszel. (MTL.) A Német TI jelenti: Angol-amerikai bombázók vasárnap este súlyos támadást intéztek a Nyugatflandriában levő történelmi nevezetességű Cortrijk város ellen. A ledobott bombák majdnem minden városrészben tetemes károkat okoztak. Halottak száma már több mint 200. Egy zárdában 9 apáca vesztette életét.

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti: A német légvédelmi erők jelentése szerint, legalább húsz darab ellenséges repülőgépet lőttek le azokban a heves légi harcokban, amelyek szerdán délből Branschweigtől Hamburgig berepült északamerikai bombázókkal és vadászgépekkel lejártszódtak. A lelőtt gépek több mint fele négymotoros bombázó. Az időjárás döntő módon befolyásolta a német léghárítást teljesítőképeségében. Az amerikaiak erős vadászvédelme még így sem tudta megakadályozni, hogy sok bombázót lelőjjenek, amivel erősen esélyesítették a támadás hatását.

Berlin. (MTL.) Mint az Interinf

kai bombázókötelékekkel. Különösen heves volt a harc a Teutoburgi erdő felett.

Tovább rosszabbodott az angliai sztrájkhelyzet

Amszterdam. (MTL.) A Német TI jelenti: A délwalesi szénbánya vidék bányamunkásainak képviselői kétnapi tanácskozás után elhatározták, hogy elutasítják a brit kormány által ajánlott négyéves bérszabályozó tervet. A végleges döntést jövő vasárnap a 100.000 walesi bányász szavazása hozza meg.

Amszterdam. (MTL.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint a sztrájk-helyzet szerdán tovább rosszabbodott. — A yorkshirei szénmedencében mintegy 50 ezer férfi és 10 ezer fiatalember sztrájkol, tehát több mint kedden. Skóciában 2500 bányász sztrájkol. Skóciában Clydeside 20 ezer tanonca a Tynesinei 10 ezer tanonc támogatására sztrájkba lépett. Huddersfieldben újabb ezer ember lépett sztrájkba.

64 millió dollárba kerül Amerika évi háborús hírszolgálat

Amszterdam. (MTL.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelenti Washingtonból, hogy Roosevelt elnök szerdán a kongresszus elé terjesztette javaslatát a háborús szolgálati hivatal jövő évi ellátmányáról, amely 64 millió dollárra emelkedik.

Európát befolyási övezetekre osztja fel az angol kormány — Eden felkínáló nyilatkozata a Benes-beszédről

Amszterdam. (MTL.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Eden külügyminiszter az alsóházban szerdán több képviselő felszólította, nyilatkozzék az angol külpolitika néhány időszerű kérdéséről. A portugáliai wolfram szállításról az egyik munkáspárti képviselő kérdésére válaszolva kijelentette, hogy ebben az ügyben még nem értek véget a tárgyalások a portugál kormánnyal és ezért nincs abban a helyzetben, hogy már ma nyilatkozzék. — A portugálokka egész világosan közölték, milyen nagy jelentőséget tulajdonít az angol kormány ennek a kérdésnek.

Egy munkáspárti képviselőnek arra a kérdésére, vajjon Benes jobban értesült-e a szovjet politika tekintetében, mint Eden külügyminiszter, Eden a következőket válaszolta: Én csak azzal foglalkozom, amit a szovjet kormány kijelentett és nem olyan nyilatkozatokkal, amelyeket bárki tett, legyen az bármilyen jelentős személyiség is. A külügyminiszter azután hangoztatta, hogy az angol kormány állandó érintkezésben van a szovjet kormánnyal.

Egy másik kérdésre Eden kijelentette, hogy már világosan kifeje-

MAGYAR ERŐ

A világ eseménycsopontjai képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

zésre juttatták, hogy az angol kormány európai megállapodást tervez Európának befolyási övezeteire való felosztása tárgyában.

Eden nyilatkozott az alsóházban a Szovjetunió és Finnország közötti tárgyalásokról is. A szovjet kormány Finnország elé terjesztett javaslatai tárgyában megkérdezték az angol kormányt és a kormány az ügy egész fejlődése alatt szoros érintkezésben állott a szovjet kormánnyal.

Közvetteszik az 1919—1939. közötti brit külpolitikára vonatkozó fontos okmányokat

Amszterdam. (MTL) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszoigalat jelenti, Eden szerdán közölte az alsóházban, hogy a brit kormány elhatározta, hogy közveteszi az 1919—1939. közötti brit külpolitikára vonatkozó legfontosabb okmányokat.

Falta Ernő vette át a helsinki magyar követség vezetését

Helsinki (MTL) A Német TI jelenti: Szabó György, volt helsinki magyar követ lemondásával kapcsolatban a finn sajtó azt írja, hogy ez a lépés tisztán csak a követ személyét érinti. A követség a lemondástól függetlenül, továbbra is fennáll.

Helsinki. (MTL) A Német TI jelenti: A helsinki magyar diplomáciai képviselőnek a finn külügyminisztériumhoz intézett közlése szerint, a helsinki magyar követség folyó ügyeinek ellátásával Falta Ernő eddigi első követségi titkárát bízták meg, ügyvivői minőségben, azonnali hatállyal. Ezzel Szabó György eddigi helsinki magyar követ önkéntes távozását a helsinki magyar követség tevékenysége megszakítás nélkül tovább folyik.

Berlin megszilárdultnak tekinti a magyarországi helyzetet

Berlin. (MTL) A magyarországi helyzetet, mint szerdán a Wilhelmstrassén kijelentették, stabilizáltnak lehet tekinteni. A Magyarország és Németország közti kapcsolat újalakítása hozzájárult Európa délkeletén a feszültség általános enyhüléséhez, úgyszintén e térség védelmi készségének erősítéséhez.

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Illetékes helyről közlik, hogy Roosevelt elnök a magyarországi fejleményekkel kapcsolatban felhívást bocsátott ki, amelyben nem a 12 millió magyar sorsáért való aggodás jut kifejezésre szovjet betörés esetére, hanem kizárólag a Magyarországon élő zsidókért való aggodalom. Ha Roosevelt olyan államalakulást szeretne, amelyekben nincsenek vallásfelekezeti és faji megkülönböztetések, berlini vélemény szerint elegendő a Daily Mailban tényekkel alátámasztott megállapításokra utalni, melyek szerint az Egyesült Államokban a négereket elcsúsztatásból fainak tekintik és annak megfelelően bánják velük.

Még e héten megjelennek a zsidókérdés megoldásával kapcsolatos rendeletek

Szerdán 12 óras minisztertanácsban leírta a kormány a legsürgősebb teendőket

A Budapesti Értesítő jelenti: A kormány szerdán délután 10 órakor minisztertanácsra ült össze, amely délután is folytatódott. Jólétesültek szerint a délelőtti ülésen részben olyan rendelettel foglalkoztak, amelyek a zsidókérdéssel kapcsolatosak és amelyek a közeli napokban napvilágot látnak.

Vitéz Baky László, az új belügyi államtitkár a „Magyarország”-nak adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy minden erővel azon lesz, hogy a felmerülő problémákat a lehető legrövidebben és legegyszerűbben oldják meg. Kiméltlen harcot hirdetünk mindenféle a nemzetellenes törekvések ellen. Állásomat kötően ahhoz, hogy a baloldali és a zsidó törekvések végre teljesen felszámoljuk ebben az országban.

Ugyancsak a „Magyarország” írja, hogy a Sztójay-kormány semmiféle vonalon sem engedélyezi a luxus-cikkek gyár-

tását. Meghíusították az anyagok szétosztásának rendezését is. Magánépitkezésekre semmiféle anyagkiutalás nincs. Szigorú intézkedések következnek a szénellátás tekintetében is.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével szerdán délelőtt 11 órakor minisztertanácsot tartottak, amely rövid megszakítással egész napon át folyt és este 10 órakor ért véget. A minisztertanács a miniszterelnök indítványára elhatározta, hogy a közeli napokban kormánynyilatkozatban ad tájékoztatást a kormány programjáról, majd az illetékes tárca miniszterek előadásában leírta a zsidókérdés megoldásával kapcsolatos rendeleteket — ezek pár napon belül megjelennek — a továbbiakban pedig időszakos kormányzati kérdésekkel foglalkozott.

Magyar-román megállapodás a határszéli forgalomra vonatkozóan

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A román kormánnyal létrejött megegyezés alapján f. évi április hó 1-től, 1944 november 30-ig tartó érvényű életbe lép a magyar—román kisebb határszéli forgalomra vonatkozó megállapodás, amely az előző évi megállapodáshoz hasonlóan, lehetővé teszi a keleties birtokosoknak a határkerületekben az átellenes zónában fekvő földjük megművelése céljából való átjárást.

Félfüggesztették az „azonnali” és „igen sürgős” távolsági beszélgetéseket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletét a belső távolsági távbeszélőforgalom korlátozásáról. A rendelet az „azonnali” és „igen sürgős” távolsági magánbeszélgetések forgalmát a belső viszonylatban a rendelet kihirdetésének napjától félfüggeszti. A belső forgalomban a közönséges állami beszélgetések kapcsolása a sürgős hírlapi s magánbeszélgetéseket megelőző sorrendben történik.

A tömeggyilkos fivére tüntette el Petiot feljegyzéseit és skalpoló kését

Párizsból jelentik: (NTL) Petoit dr. gyilkossági ügyében súlyosan terhelt adatok vannak felhajtója, Nezondet ellen, akit kedden a vizsgálóbíró kihallgatott. Nezondet a vizsgálóbíró előtt is megismételte a rendőrségen tett vallomását. — Ezek után bizonyosnak lehet tekinteni, hogy Petoit áldozatait a felismerhetetlenségig megskalpolta és hogy fivére, Petoit Mór, ezekről tudott.

Nezondet vallomása szerint Petoit fivére semmisítette meg azt a boncolókat, amellyel az orvos a börtényben áldozatainak fejéről és ugyanő tüntette el a feljegyzéseket, amelyek dr. Petoit gonoszítottainak részleteit tartalmazták.

Szerdán szembesítették Nezondetet és Petoit fivérrel és ebből a szembesítésből azt remélik, hogy újabb

fény derül a bűnyekre. Petoit Mór, a terhelt vallomást tett Nezondet, azzal a kijelentésével, hogy az orvos fivére mintegy ötven holttestet látott a mészegődörben és azt a megjegyzést tette, hogy az amerikai utazások a Lesueur-utcában kezdődtek és ugyanott végződtek is. A Lesueur-utca tehergépkocsis ment és az áldozatok poggyászát ezen szállították el.

Annak a háznak szomszédságában lakó egyik nő, amely házból a gyilkosságok történtek, azt a vallomást tette a rendőrségen, hogy ő időtöltésből megszámlolta a kocsi-ra felrakott bőröndöket és így 48 bőröndöt számolt össze. Nezondet határozottan tagadja, hogy Petoit orvos felhajtója volt. A rendőrség ebben a pontban is tovább végzi a nyomozást.

A nagyhét és a husvéti ünnepek üzleti zárórája

A nagyhét hétfőjén, keddén, szerdán, csütörtökön és szombatián a nyitáris üzletekben a déli ebédidő tartása nem kötelező. Ehhez képest az üzleteket a reggeli nyitási időponttól az esti zárás időpontjáig egyfolytában nyitva lehet tartani.

Nagypénteken az üzleteket az egész ország területén legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani.

Húsvétvasárnapra a rendes vasárnap munkaszüneti rendelkezések az irányadók.

Húsvéthétfőn az üzleteket legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani. Húsvéthétfő a Gergely-naptár szerinti ünnepek közé tartozik. Ezekre az ünnepekre a nyitvatartási kötelezettség nem vonatkozik. Húsvéthétfőn tehát nem kötelező az üzletek nyitvatartása.

500 pengős havi jövedelemig lehet már házasodási kölcsönt igényelni

Az Országos Népi és Családvédelmi Alapból igényelhető házasodási kölcsönben részesíthetők azok a rászoruló házasulók, akik az átöröklődő betegségben nem szenvednek, erkölcsi és nemzeti kifogás alá nem esnek és házasságkötésük idején 32. életévüket még nem töltötték be. Rászorulóknak olyanokat kell tekinteni, akiknek vagyonából vagy keresetéből származó együttes átlagos jövedelme a házasságkötés idején havi 500 pengőn alul marad. Előnyben kell részesíteni a mezőgazdasági népességhez tartozó házasulókat, továbbá azokat, akik sokgyermekes családból származnak. Házasságkötés után kérelmet csak azok terjeszthetnek elő, akik házasságkötésük előtt katonai szolgálatot teljesítettek és ezért a házasság előtt akadályozta őket katonai szolgálatuk.

A méz kitűnő orvosság a szív számára

A bécsi állatorvosi főiskola gyógyszerészeti intézete dr. J. Schiller tanár javaslatára fontosabb vizsgálatokat végzett a méz gyógyító hatása kivizsgálása érdekében. A méz hatását élő békák szívére próbálták ki. — A tapasztalat szerint ugyanis ezeknek az állatoknak szív működése reagál a legjobban a különböző anyagok különleges hatására. Miután a kísérleti állatok szív működését klóralkáli befecskendezésével megbénították, a békák szívet egymásután szőlőcukorral, mézzel és méhek által készített igazi mézzel kenték be. Kiderült, hogy a két előbbi szer, különösen a szőlőcukor, bár megindította a szív működést, a szívverés azonban szabálytalan maradt és a hatás nem tartott sokáig, míg ezzel szemben a méhek által készített méz a szív működést sokkal nagyobb mértékben indította meg és szabályos szívverést is idézett elő. Hasonló eredményeket mutatnak más kísérletek is, amelyeknél még a béka testében lévő szívet mézzel táplálták. A kísérletek mindegyikénél a mézoldat a szőlőcukornál sokkal kedvezőbb eredményeket mutatott fel, míg a műméz majdnem teljesen hatás nélkül maradt. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a méz kitűnő gyógyszer a szív számára és ezt a tulajdonságát a jövőben nagymértékben aknák ezt a gyógymódot kihasználni.

A vörös Károlyi Mihály gróf Böhm és Benes között

Okosabb lett-e Károlyi az utolsó 26 év alatt?...

A könyvet, amelyről szó van. Böhm Vilmos írta. Ma már meglehetősen elfeledett név, régen elmerült az események áradatában, annak idején pedig alaposan meg kellett tanulnunk. Az októberi forradalom zsidó honvédelmi államtitkára majd honvédelmi minisztere volt Böhm Vilmos, később tanácskormány tagja, a vöröshadsereg megszervezője. Könyvét Bécsben adták ki, ahol a proletár diktatúra után az emigrált vörös vezetők gyülekeztek. Természetesen vitáit az egész könyv, amely „Két forradalom tüpében” címmel jelent meg. Első felében az októberi forradalmat védelmezi és azokatlanul támadja a kommunistákat,

akik szerinte a forradalom végleges győzelmét megakadályozták, második részében viszont a kommunista kísérlet, a proletárdiktatúrát védelmezi, ugyancsak hevesen és szenvedélyesen. Ennyiben súlyos ellentétet érez az olvasó a két rész között, nem teszi érthetővé, miért lett a kommunizmussal állítólag élesen szembenálló Böhm Vilmosból népbiztos, miért járult hozzá annak a forradalomnak megszervezéséhez és elpusztításához, amelyet körülbérelt két-százötven oldalon át megasztal. Most azonban, jó húszszázötvendel a könyv megjelenése után nem ez az érdekessége és nem az időszerepége Böhm Vilmos könyvének.

honvédelmi javaslat tanulmányozására. Meghallgatja Böhm Vilmos magyarizációit és felvilágosításait, azután teljes mértékben jóváhagyja a szocialista miniszter tervezetét, az ellen egy szó kifogása, észrevétele nincs, még valami kiegészítést sem javasol hozzá. És az egész hosszú politikai vitáiban sehol

egy cselekedet, egy alkotás, vagy legfeljebb egy gesztus, amely személy szerint gróf Károlyi Mihályhoz fűződne, és állítaná az események központjába, valamilyen jelentőséget adna az alakjának. Legnagyobb és legkitartóbb hívének könyvéből egészen érdektelen, tétlen, színtelen embernek ismerjük meg a farkastorkú Károlyi grófot, aki teljesen passzív marad akkor is, amikor körülötte legjobban kavarnak az események, amikor környezetében mindenki törtét, rohan, intrikál és erőlködik valamiért!

„Kihallgatáson” Benesnél

Csodálatos, hogy ez a teljesen jelentéktelen, szürke ember az első világháború idején vállalni merje és tudta Tiesza István gróf „nagy ellenfelének” szerepét. Ehhez nem kellett más, minthogy minden lehető alkalommal kifogást tegyen Tiesza István valamelyik beszéde, nyilatkozata vagy cselekedete ellen, hogy minden konkrét összecsapásban szármalasan alulmaradt, az nem jelentett különösebb nehézséget. Amikor egyszer fegyveresen szembekerültek egymással, Károlyi Mihály gróf háromszor körülhárította Tiesza István gróf elől a vívótermet és ez nagyszerű karakterjelzője a közöttük lévő erőviszonyokat minden más vonatkozásban is. A politikai és közéleti küzdőtérben is mindig és örökké hátrálásra kényszerült. — az összeomlás, a világháborús azonban végül az ő nevét vetette föl, míg Tiesza István grófot leterítették a forradalmárok golyói. És Károlyi Mihály grófnak a sors semmiféle kedvezése nem használta, a véletlenül, groteszk módon megszerzett vezető pozícióval sem tudott egy centiméterrel magasabbra nőni, történelmi perspektívából nézve. Mindennek hiteles dokumentuma az a könyv, amelyet Böhm Vilmos írt.

A közelmúlt napokban a magyar sajtó is közölt egy hírt, amelyet az angol hírelőadó terjesztett és úgy ezült, hogy Benes Ede, a volt csehszlovák köztársaság egykori elnöke kihallgatáson fogadta Károlyi Mihály grófot. A fogalmazás némi csodálkozást keltett, mert

éles ellentétben áll a nemzetközi diplomáciai szokásokkal. Volt államfők találkoznai szoktak, tanácskoznak egymással, egészen meglepő az a fogalmazás, hogy az egyik exelnök audienciát engedélyez a másiknak. Károlyi Mihály gróf jelenleg igen obskurus politikai kísérletekkel foglalkozik angolszász területeken, mint magyar tényező próbál szerepet játszani annak az októbernek nevében, amelyhez a magyar nép lelkének soha semmi köze sem volt és amelyet a nemzeti érzés nyomtalanul elsöpört, mihelyt szabadabban érvényesülhetett. Ez a legutóbbi hír most rávilágít arra is, milyen méltatlan körülmények között folytatja a „vörös gróf” ezeket a suta kísérleteket, milyen megalázkodások árán próbál összeköttetéseket szerezni és mennyire tekintély nélkül áll abban a világban, amelyben most tömegesen nyüzsögnek emigráns államfők, miniszterek, kalandorok, népi nélküli vezérek, hadsereg nélküli katonák. Károlyi megrögzött, szánalmas új szerepét a szegényteljes hajbökölését Benes Eduard előtt, teljesen érthetővé teszi az a kép, amelyet egykori minisztere rajzolt róla 20 esztendővel ezelőtt. A zsidóság politikai bábja volt 1918-ban a legtehetségtelenebb arisztokrata, Károlyi Mihály a természetes emberi törvények hatása következtében 1944-ig sem okosodott meg...

Károlyi Mihályt Benes kegye sem sodorhatja soha többé Magyarország földjére!...

„Az igazi forradalmár”

A polgári politikusokról általában nem nagy elismeréssel beszél Böhm Vilmos. A legtöbb jelentéktelen történetek, kalandornak minősíti, sokat panaszkodik azért, hogy a döntő pillanatokban jóformán minden polgári politikusból kitör a nacionalizmus és szembehelyezkedik a forradalom vívmányaival. Kivételt csupán egyet ismer: gróf Károlyi Mihályt. Az ugynevezett népbiztosaság levezetett elnökét elismeri igazi forradalmárnak; elmondja róla, hogy kiszakított magát társadalmi osztályából, az egész létkörből, amelyben felnőtt a családi és nemzeti tradícióból is. Helyenként szinte meghatót gyöngédséggel szól a „vörös grófról” és lelkének forradalmi hevüléseiről. A legjellemzőbb az a fejezet, amely a tanácskormány megalakulásáról, a szocialdemokrata vezéreknek a gyűjtőfogásból kiszabadított kommunistákkal folytatott nevezetes tanácskozásáról szól. Ezen a tanácskozáson Böhm Vilmos, a lemondott Berinke-

kormány honvédelmi minisztere, és az alakulóban lévő tanácskormány tagja azt javasolta, hogy Károlyi Mihály grófot tartsák meg, mint a kommunista tanácsköztársaság elnökét. A javaslatot egészen egyhangulag elvetették, sem Kun Bélák, sem Weltner—Pogány nem vállalták Károlyi Mihály grófot, aki mellett azonban Böhm Vilmos még ebben az utolsó pillanatban is kitartott.

Böhm Vilmos könyve ezek szerint távolról sem tekinthető elfogulatlan, tárgyilagos műnek. Károlyi Mihály gróf szereplését illetően. Elfogulatlan jóakaró a szerző, mindent Károlyi Mihály gróf javára és előnyére igyekszik beállítani. Ezek után érdemes végigpillantani azon, milyen képet ad Károlyi Mihály gróf tevékenységéről, politikai és államvezetői kvalitásairól. Ehhez a kísérlethez nagyon gondosan össze kell szedni azokat az egy-két sorokat, amelyek egymástól meglehetősen szételezve találhatók a könyv lapjain.

A vörös grófnak soha nem volt terve az ország megmentésére

A forradalmi kormányt majdnem minden minisztertanácsáról részletesen. Looszasan bevezet Böhm Vilmos könyve. Ezekben a minisztertanácsokon a legfontosabb és legsürgősebb kérdések szinte kábitóan nagy tömegéről kellett dönteni. Az előtérben mindig a külpolitikai kérdések álltak. Az antantcsapatok és az otódállamok csapatai ezinte napról-napra újabb darabokat szakítottak ki az ország testéből, átérték a demarkációs vonalakat, a különböző meg egyezésekkel létesített határokat, a budapesti antantmissziók újabb jegyzékeket adták át. A kormány szakadatlanul tanácskozik a végzetesen súlyos kérdésekről, a vitában részt vesz jóformán minden miniszter, a szocialisták, a polgári politikusok, csak a kormányelnök, később a köztársaság elnök, gróf Károlyi Mihály nem szól soha egyetlen szót sem! Nem volt olyan elhatározás, amely a kormányelnök kezdeményezésére jött volna létre és semmiféle nyomát nem találjuk a vörös gróftól rajongó szerző művében annak, hogy Károlyi Mihály grófnak lett volna valamilyen külpolitikai elgondolása, akármilyen kezdetleges, félszeg, vagy irreális terve az ország védelmére, a legnagyobb veszélyben forgó nemzet megmentésére. A világháborús frontok összeomlásának órájában Károlyi Mihály gróf mindenféle terv, elképzelés, vagy elhatározás nélkül vállalta az ország vezetését és később, hónapokig tartó viharok során sem jutott az eszébe semmi, még a legkisebb ötlet,

egy diplomáciailag értékesíthető gondolat sem! Mindez kétségkívül megállapítható az iránta legnagyobb jóindulattal tanúsító szerző művéből is!

A minduntalan összeülő minisztertanácsok foglalkoznak főképp a kinevezésekkel, tisztviselői előléptetésekkel, földbirtokpolitikai kérdésekkel, egyházi ügyekkel és ki tudná felsorolni, mi mindennel még. Az állásokon és tisztviselőkön a szocialisták veszekszenek a polgári politikusokkal, az egyházak jogkörét mindenfelől igyekeznek összezsúfolítani, a nevelő és propagandaintézményeket mindenki igyekszik a kezébe kaparintani. Károlyi Mihály gróf mindehhez nem szól hozzá, szava, véleménye nincs, a döntést nem ő hozza meg, de nem is fordul hozzá senki döntésért. Hónapokon át folynak a kísérletek az ugynevezett „néphadsereg” megszervezésére. A régi véderő helyett csigalásussággal szervezett új hadsereg első célja a forradalom védelme és biztosítása volna, csak második, vagy harmadik mellékes feladata az ország területének védelme, ezt Böhm Vilmos egy pillanatra sem titkolja, sőt szinte önértészen hangoztatja. A hadsereg szervezési törvényt, amikor már készen áll, két hétig nem lehet előterjeszteni a minisztertanácsban, mert egyéb, „fontosabb” ügyekkel foglalkoznak. Böhm Vilmos szinte könnyesen meghatót hangon mondja el, hogy Károlyi Mihály gróf napi teendőinek végzésével, a késő esti és éjszakai órákban szakít magának időt a

Semmiféle luxuscikk gyártását nem engedélyezik

Csak a háborús érdek dönt. Magánépitkezésre nem adnak anyagot. Felesleges „iparácok” nem kaphatnak szénét, áramot

A Sztójay-kormány hivatalbalépésével rendkívül szigorú intézkedésekkel határozták meg a különböző ipari termelésre és gyártásra eddig felhasznált különböző anyagok további felhasználásának lehetőségeit. Elsősorban arról van szó, hogy a kormányzat semmiféle vonalon nem engedélyez semmilyen luxuscikk gyártást. Ez nemcsak az általános közellátási célokat szolgáló anyagok felhasználását illeti, hanem kiterjed az ipari termelés mindenféle ágazatára. A gyártásra rendelkezésre álló anyagok felhasználását illetően — ismételjük — rendkívül szigorúak és határozottak az előírások, úgyannyira, hogy luxustermésztű cikkek gyártásához a szükséges erőforrást — ipari áram stb. — nem is bocsátják rendelkezésre.

A meglévő legkülönfélébb ipari termékek felhasználásánál ezen kívül egyedül és kizárólag a háborús érdekek a döntők, ennek következtében az anyagok szétosztásának rendjét is meg-

szigorították. Különböző szigorúak voltak eddig is például a magánépitkezéseket illetően, most azonban ilyen építkezésekre semmiféle anyagkivétel sincsen.

Hasonló szigorú intézkedések következnek a szénellátás tekintetében is. Kiderült, hogy a különböző konjunktúrális lehetőségek felhasználására egész sereg olyan alkalmi iparág szaporodott el, amelyekre sem a közellátás, sem a háborús tennivalók szempontjából semmiféle szükség sincsen. Gombamódra szaporodtak a különböző vegyipari helyek, szárítók, amelyeknek termékeire semmi szükség sincsen, annál kevésbé, mert gyártmányuk nagyrésze teljesen értéktelen. Mindezek a konjunktúraiparok igen nagymennyiségű szénét, áramot és gázt vontak el a fogyasztástól. Most revízió alá veszik őket és csak az értékes és szükséges ipari foglalkozási ágak számára biztosítják a szénét és más hűtő- és hajtóanyagot.

Dr Géczy András élesdi főszolgabíróját Pest vármegye főjegyzőjévé nevezték ki

Pest vármegye tisztikarában nagy átcsoportosítások történtek. A belügyminiszter dr. Géczy Andrást, az élesdi járás főszolgabíróját Pest vármegye főjegyzőjévé nevezte ki. Dr. vitéz Sági József vármegyei aljegyzőt pedig Pest vármegye másodfőjegyzőjévé. Dr. Blaskovich Lajos vármegyei főjegyzőt a belügyminiszter kinevezte a budakörnyéki járás főszolgabírájává, dr. Takáts Albert máramarosszigeti aljegyzőt a ráckevei járás főszolgabírájává, dr. Molnár Dénes pestvármegyei aljegyzőt Máramaros vármegye másodfőjegyzőjévé. A belügyminiszter dr. Gyenes Istvánt, a budakörnyéki járás főszolgabíráját a Bács-Bodrog vármegyében lévő palánkai járás főszolgabírói állására helyezte át, dr. Czövek István, a ráckevei járás főszolgabíráját a biharmegyei élesdi járás főszolgabírói állására és dr. Mata József pestvármegyei aljegyzőt Máramaros megye törvényhatóságához aljegyzői minőségben áthelyezte.

Szombaton lesz a Turul és a postások hangversenye

A nagyváradi MAV alműhely „Turul” Dal-, Zene- és Önképző Egyesület köznevelődési előadásorozata keretében 1944. évi április hó 1-én, szombaton délután fél 7 órai kezdettel kulturteremben hangversenyt rendez a M. kir. Postaaltisztek Országos Egyesülete nagyváradi csoportjának közreműködésével.

A hangverseny műsora a következő: Magyar Hízekegy. Énekli a m. kir. Postaaltisztek és a MAV alműhely egyesített énekkara. Vezényel: Radóczy Ferenc karnagy. — Megnyitó beszéd. Mondja Saly József műszaki tanácsos, az alműhely főnöke. — Magyar dalok. Énekli a MAV alműhely „Turul” Dal-, Zene- és Önképző Egyesület énekkara. a) Révfi Géza: Három magyar dal. Falm végén... Ismerek egy kicsi asszonyt... Van neki, van neki... b) Novák Károly: Három eredeti magyar dal. Odabenn a nagy kocsmában... Nem löszök én nagyságos úr... Ruca, ruca, ruca lába... c) Sztára Sándor: Édes anyám is volt nekem... d) Halmos László: Hét magyar paraszt dal. — Magyar népdalegyveleg. Előadja a Postaaltisztek énekkara. a) Amott egy agg cserfa zöldül... b) Búra, búra, búbanatra születtem... c) Fáj a szívem, fáj a lelke... d) Jaj beh fázom... — Petőfi Sándor: A rab. Szavalja: Sike Zoltán, postaaltiszt. — Csokonai—Hoppe: Réményhez. — Egressy Béni: Szerenád. — Tihanyi Echó. — Kacsóh Pongrác: Rákóczi megtérése. — Vidor József: Fohász Szent Lászlóhoz. Énekli a „Turul” énekkara. — Lendvai: Harangok szava. Énekli a „Turul” énekkara. — Huber: Fohász. Énekli a „Turul” énekkara. Zongorán kísér: Bakos Pálné. — Szózat. Énekli a Postaaltisztek és a MAV alműhely egyesített énekkara. Vezényel: Kovács Győző karnagy. — A M. kir. Postaaltisztek Országos Egyesülete nagyváradi csoportjának énekkarát Radóczy Ferenc karnagy, a MAV alműhely „Turul” énekkarát Kovács Győző karnagy vezényli.

A Rokkantegylet szocialista vezetőinek hűtlen kezelési bűnpere a kúria előtt

Emlékeztet, hogy az ügyészség vádat emelt Bárdos Ferenc volt szociáldemokrata képviselő, a Magyar Rokkantegylet vezetője és Nyugdíj Egylet vezérigazgatója és Méder Rezső igazgató ellen, hűtlen kezelés és hitelsértés büntette miatt, azonkívül bűnvádi eljárás indult Kovács László és Hülber Jánosné tisztviselő ellen is hűtlen kezelés vétsége címén.

A vád szerint azzal követték el a bűncselekményeket, hogy a Rokkantegylet és Nyugdíj Egylet tartalékalapjaiból 600 ezer pengőt árttak a tisztviselői nyugdíjalap számlájára, majd később megvásárolták a Hermes Biztosító Rt. 10.000 darabos álló részvényplakettjét, ami azonban valójában csak üres keret volt és az igazgatói állásokat Bárdos és vádlott társai saját maguk között osztották fel. Ezt követően nyugdíjmegváltás

címén és egyéb címeken nagyobb összegeket utaltattak ki önmaguknak. Így Méder 96.000, az ugyancsak vádlottként szereplő Halászovics Leó részvénytársasági főszámvevő pedig 101.000 pengőt kapott.

A törvényszék annakidején Bárdost négyévi, Médert nyolchónapi, Halászovicsot egyévi börtönre, Kovácsot négyhónapi fogházra és Hülberné 14 napi fogházra ítélte. A tábla ezt az ítéletet részben megsemmisítette, Bárdos büntetését háromévi börtönben, Halászovicsét hathónapi börtönben, Kovácsét kéthónapi fogházban állapította meg, a többi büntetést helybenhagyta.

Ma foglalkozott az ügygel a Kúria Bán-tanácsa. Miskolczy Ágost koronaügyész helyettes és a védők felszólalása után a Tábla ítéletét jogerőre emelte.

Az április havi hadisegélyek kifizetésének sorrendje

Nagyváradi thj. város adóhivatala az áprilisi havi hadisegélyeket az alábbi sorrendben és időpontban fizeti ki:

Adóhivatali pénztár, földszint 10. számú szoba:

1944. apr. 1-én 751—100 sor-

számig,

3-án 1001—1250-ig,

4-én 1251—1560-ig.

Adóhivatali pénztár, földszint 18. számú szoba:

1944. április 1-én 1—250 sor-

számig.

Főpénztár, fdsz. 1. sz. szoba:

1944. április 3-án 251—500 sor-

számig.

4-én 501—750-ig.

A közérdekű munkaszolgáltatók hadisegélyét 1944. április hó 5-én 1—300 sorszámig a főpénztár (földszint 1.), 301-től az adóhivatali pénztár (földszint 10. sz.) fizeti ki.

A hadisegélyek kifizetése a fenti napokon mindig délután 4 órakor kezdődik.

Figyelmezteti az adóhivatal az érdekelteket, hogy a közölt sorrendtől el nem térhet és aki a fenti időpontban nem jelentkezik, annak hadisegélyét csak f. évi április hó 15. után fizeti ki.

Nagyváradi, 1944. március 28.

vitéz Morvay Árpád s. k.,
adóhiv. főnöke.

Ki tekintendő zsidónak az 1941. évi XV. t.-c. szerint?

Tegnap számunkban közöltük a m. kir. minisztérium rendeletét a zsidó távbeszélő előfizetők adat-szolgáltatási kötelezettségéről. A rendeletben említett 1941. évi XV. t.-c. a jelenleg érvényben lévő úgynevezett fajvédelmi törvény. Ennek a törvénynek 9. szakasza szerint

zsidó az, akinek legalább két nagyszülője az izraelita hitfelekezeti tagjaként született, úgy-szintén — tekintet nélkül származására — az, aki az izraelita hitfelekezet tagja.

Az, akinek két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, nem esik a zsidókkal egy tekintet alá, ha ő maga keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt s emellett mind a két szülője házasságkötésük idejében keresztény hitfelekezet tagja volt. Az ilyen személynek azonban nemcsak zsidóval, hanem olyan

nemzsidóval is tilos házasságot kötnie, akinek egy, vagy két nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született.

A 9. szakasz utolsó bekezdése a következőképpen szól: Az igazságügyminiszter különös méltánylást érdemlő okból kivételesen felmentést adhat nemzsidó és olyan zsidó között kötendő házasság tekintetében, akinek csak két nagyszülője született az izraelita hitfelekezeti tagjaként és ő maga keresztény hitfelekezet tagjaként született, vagy élete 7. évének betöltése előtt keresztény hitfelekezet tagjává lett s mind a két esetben az is maradt.

A zsidó távbeszélő előfizetők adat-szolgáltatási kötelezettsége tárgyában megjelent mai rendelet szerint tehát az adatszolgáltatás szempontjából nemzsidó az aki a 9. szakasz utolsó bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelel,

ha nem kötött házasságot zsidóval vagy fél-, illetve negyedzsidóval.

A fajvédelmi törvény 16. §-a a szombatosokra és ivadékaikra vonatkozik, akik az adatszolgáltatás szempontjából ugyancsak nemzsidóknak tekintendők.

Nagyváradi idegenforgalma számokban

Papp Lajos, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője most készítette el jelentését Nagyváradi múlt évi idegenforgalmáról. A jelentésből vesszük az alábbi részletet.

Nagyváradi város hat, idegenforgalmi szempontból nyilvántartott, szállodájában az 1943. évben 40947 vendég szállt meg, eltolva ott 78533 éjszakát. Szállodáink foglaltsága 56,76% volt. A vendégek között minősége 500 külföldi volt és pedig: 242 román, 182 német, 21 olasz, 10 holland, 7 szlovák, 6 francia, 5 svéd, 4 svájci, 3 lengyel, 2 kínai, 2 szerb, 2 belga, 2 lett, 4 finn, 1 horvát, 8 bolgár, 1 orosz, 1 arab, 1 argentin, 1 egyiptomi.

Az eddigi gyakorlat és megfigyelések alapján a szállodákban megszálltak számát, még legalább 20%-kal növelhetjük azoknak a számaival, akik városunkba érkezve, magánháznál szálltak meg. Így városunk tényleges idegenforgalma 1943. évben kb. 50.000 főre, az általuk eltöltött napok száma pedig 94.239-re tehető. Ha ezen vendégek által a szállásra, étkezésre, szórakozásra (színház, mozi) elköltött összeget személyenként és naponként szerényen átlagos 20 pengőben állapítjuk meg, akkor idegenforgalmunk az elmúlt évben kb. 2 millió pengőt eredményezett. De természetesen megközelítően sem tudjuk felbecsülni azt az összeget, amit más címen fizettek ki többi iparosainknak és kereskedőinknek az itt megfordultak.

Idegenforgalmi Hivatalunk 133 esetben adott vezető városunk idegenforgalmi értékeit megtekinteni óhajtó egyéneknek, vagy utas csoportoknak, így július hónapban 8 napig vendégeként városunknak itt tartózkodó 4 finn seregült katonatisztnak, augusztus 14-én a debreceni nyári egyetem hallgatóinak, szeptember 4-én az itt tartott bírói és ügyészi kongresszus tagjainak, október 1-én a városunkban járt 17 svéd újságíróknak.

20 deka margarint adnak április első felére

Nagyváradi thj. város polgármestere 1611—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy az április hó 1. felére esedékes zsirjegy-szelvények beváltása f. hó 1. napján a város egész területén megkezdődik.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkgr. margarint szolgáltatnak ki, a hatóságilag megállapított 5.60 P. kgr.-os egységáron.

Március hó 31. napja után, március hó II. felére érvényes, vagy korábbi zsirjegyek be nem válthatók, mert azokat a közlélemezési hivatal sem fogadja el elszámolásra a husiparosoktól.

A tolongás és ácsorgás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van.

Dr. Soós István s. k. polgármester

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 hóra 4.30 P.
 3 hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kétszámot nem adunk vissza.

Tegnap este ülést tartott a Magyar Megújulás Párt szervezőbizottsága. A közelmúlt izgalmas eseményeinek lezajlása után kezdődés kerékágyába térni a pártpolitikai élet is. Kétségtelen, hogy a működő pártok között legnagyobb szerep vár a Magyar Megújulás Pártra, amely kezdettől fogva harcolt, küzdött az új tisztultabb magyar rendszerért. A párt helyi szervezete most ismét munkába lépett, tegnap este ülést tartott a szervező bizottság, ahol beszámoltak, hogy legutóbb Biharpuszókiban, Micskén, Székelyhidon, Fugyivásárhelyen és Biharodiszegen tartottak vezetőségi értekezletet. Mindenütt lelkesen fogadták a régi világ felszámolását és igen sokan jelentkeztek a párt zászlója alá. Vasárnap ismét széleskörű szervezőkörútra indul a párt szervező bizottsága.

HELYI INTÉZKEDÉSEK A FELOSZLATOTT POLITIKAI ALAKULATOK FELSZÁMOLÁSÁRA. Ismeretes, hogy a kormány feloszlatta a szociáldemokrata pártot, a kisgazdapártot és a parasztszövetséget. A polgármester ma intézkedéseket fogantatott a rendelkezés végrehajtására.

Előadás az Amerikában. Holnap, pénteken délután 6 órakor a Katolikus Kőr előadótermében Kiszely Mária: Az Otthon címen tart előadást. Az előadást vita követi. Nemcsak tagokat, hanem vendégeket is szívesen lát az Amerikánai vezetősége.

ÜLÉST TARTOTT A RIMANÓCZY-ALAP FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA. A Rimanóczy-alap felügyelőbizottsága ülést tartott, amelyen személyzeti és munkakérdésekkel foglalkoztak. Jelentések hangzottak el a Rimanóczy-fürdőben elvégzett munkálatokról és azok költségeiről és a bizottság meghallgatta Bakó főmérnök arra vonatkozó jelentését, hogy még milyen munkálatok végezendők el. A bizottság kimondta, hogy az eddigi munkálatokról részletes számadást kér, amelyek átvizsgálása után dönt a még elvégzendő munkálatokról és azok fedezetéről.

A nagyszalontai Katolikus Karitászt felekezeti munkát fejt ki a szegénygondozás terén. Szabó János plébános által szerveztett egyházközségi értesítési szertint sok önkéntes adományt gyűjt össze a szegények számára, 9 családot lát el rendszeresen és az elmúlt három hónapban 11 esetben jár el pártfogoltjai ügyében sikeresen. Felbecsülhetetlen munkát végez a szegénygondozás terén a 20 családlátogató.

A MAGYAR GÖRÖGKELETI EGYHÁZ értesíti híveit, leventéit és iskolás gyermekeit, hogy pénteken, szombaton és vasárnap lelki gyakorlatokat tart, melyekre mindenki megjelenését kéri. Az első előadás pénteken délután 4 órakor lesz az állami kórház udvarán lévő templomban.

Ujabb halálos ítélet Algirban. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat algiri jelentése szerint Pierre Christofini 40 éves ezredes, a vichy-i kormányhoz hűséget halálra ítélték.

Megnyílt a világhírű mesterek husvéti Képkiallítása

a Feketesas p. otában a **PAJKOSSY** tánciskola termeiben. **Bélepődij nincs.**
 Nyitva: reggel 10-től este 7-ig. Fesményeket kedvező részletfizetésre is lehet vásárolni

Közgyűlést tart a nagyváradai Méhészeti Egyesület. Nagyvárad. Saját tud. A Biharvármegyei Méhészeti Egyesület április 2-án vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel Nagyváradon a Nemzeti Munkaközpont Szent János-utcai székházában közgyűlést tart. Az újjászervezés alatt álló egyesület vezetősége több nagyfontosságú ügyet visz a közgyűlés elé, miért is kívánatos, hogy a közgyűlésen az egyesület tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg. Külön érdekessége lesz a közgyűlésnek az a méhészeti szakelődés, amelyet az Országos Magyar Méhészeti Egyesület titkára tart a méhek életéről egy rendkívül érdekes nagyjártékú film egyidejű bemutatásával.

Kilenc szabotálót halálra ítélték Franciaországban. Vichyből jelentik: (MTI) A lyoni haditörvényszék gyilkosságok, szabotázs-cselekmények és más bűntettek miatt halálra ítélt 9 merénylőt.

Irország harca a tiszta irodalomért. A Magyar Katolikus Akció írja: Ezeröttszáz könyvet tiltottak ki Irországból erkölcsstelen vagy téves világnézeti tartalmuk miatt. Nem kegyelmeztek az ír származású Bernard Shaw könyveinek sem. Nem engedik be a francia Proust és sok más író könyvét. Mert az írnek fontosabb a tiszta erkölcs, az egészséges családi élet, a hithűség, mint akarmilyen divatosnak és világhírességnek kikiáltott író „tekintélye”.

Felhívás női önkéntes híradószolgálatra való jelentkezésre. A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet híradószolgálatra való jelentkezésre szólítja fel a magyar leányokat. Jelentkezhetnek mindazok a 16-26 éves magyar állampolgárságú nők, akik legalább négy pilgári iskolai előképzéssel rendelkeznek, egészségük kifogástalan és származásukat is igazolni tudják. Gépirni tudók előnyben részesülnek. Jelentkezés április 1-én és 3-án délelőtt 9-1-ig, délután 3-6-ig. (Budapest, IV., Eskü-út 6. III. emelet.) (MTI)

Az „Erdélyi Szemle” legújabb számának cikkei: Sütő-Nagy László: I. Székely nagygyűlés. II. Tettek és tervek a Kállay kormány munkásságában. — Agyagfalvi Hegyi István: Hiszek a rosszban. — Benczur Gyula: Hunyadi László búcsója. — Bornemisza Géza: Erdélyi beképülés a gazdasági életbe. — Faragó András: Ady-évforduló. — Walter Gyula: Verssek. — Beke György: Wass Albert két regénye. — Wass Albert: A kastély árnyékában. — Kabart: Hargita-expressz. — Gáspár Gyula: Ezüst madár. (S. N. L.) — Péchy-Horváth Rezső: Külföldi írók. — Gáll Ferenc: Elfelejtett rész. — Natkó Gyula: A magyar munkás. — Földes István: A színház válsága. — Walter Gyula: A kolozsvári Nemzeti Színház köréből. — Borsiczky Sándor: Minden a családért. — Tóvisi Géza: Tudományos élet Erdélyben. — Flórián Tibor: Székely. — Sütő-Nagy Irén: Magyar Nők: Adám Eva. — Közgazdasági Élet. — Erdélyi Intézményeink: A százéves EMGE. — A Nemzeti Bank közgyűlése. — A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank közgyűlése. — A Borsz jubileumi közgyűlése. — A Borsz jubileumi közgyűlése. — Romániai Székelyház-u. 30.

Ullein-Reviczky Antalt kizárta a tagjai sorából a Tűzharcos Szövetség. A Magyar Tűzharcos Szövetség országos elnöksége legutóbbi elnöki értekezletén a szövetség alapszabályai értelmében dr. Ullein-Reviczky Antalt, aki 1943 szeptember 16-án Stockholmba való távozásakor lemondott a szövetség társelnöki tisztségéről és akit a m. kir. kormány 1944 március 25-én kelt 1096-1944 M. E. számú határozatával magyar állampolgárságától megfosztott, a Tűzharcos Szövetség tagjai sorából kizárta. (MOT)

Fekete hó esett Bulgáriában. Szófiából jelentik: Bulgáriában a Rila-kolostor környékén fekete hó esett. Mint ismeretes, a Rila-kolostorba temették el III. Borisz cárt. A tüneményt azzal magyarázzák, hogy a Vezuv kitörésekor finom hamurészecskék igen magasra szálltak és a délnyugati szél ezt a vulkáni hamut Bulgária fölé sodorta, ahol a csapadékkal összekeveredett. (NST)

Fizetniük kell a délafrikai németeknek, hogy engedik ott élni. Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a londoni News Chronicle jelenti, a nyugat-délafrikai németeknek a jövőben fizetni kell azért, hogy egyáltalában engedik őket ott élni. Most külön fejadót vetnik ki rájuk.

Hideghullám zúdult Törökországra. Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Törökországra hideghullám zúdult, amely hóviharakkal és felhőszakadásokkal párosult. A hóviharak Istanbul környékén károkat okoztak.

42 fokos meleg Sevillában. Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Spanyolországban már néhány napja megfigyelt hőemelkedés főként az ország déli részén nyári méreteket ért el. Sevillában 42 fok meleget mértek, míg Madridban 20 fokot.

A Kisebbségi Körlevél legújabb száma érdekes tanulmányokat közöl. Főbb cikkei: Dr. Lahmann György, a nemzetiségi oktatásügy történelmi fejlődése; Prokopy Imre, A magyarországi szerb nemzetiség helyzete az uralomváltozásig; Muszty László, Baranyai szörvány magyar gyermekek néphagyománya. Azonkívül állandóan külön rovathat ismerteti a folyóirat Szlovákia, Románia, Bácság, Horvátország magyarságának életét.

A Magyar Nő, a dolgozó nők képes hetilapja vitéz Bodorné Czeki Váma szerkesztésében a női hivatás összes területét felkarolja értékes cikkeivel. Főbb cikkei: Nőtelen házas a dolgozó között. Hogyan működik a Képesítő vizsgálat Intézet? Menyasszonyképzés a Svábhgyen. Az új magyar műzium, a fogatás egy rózsadombi műteremben, színházi rovat, novellák, divatismertető mesék a gyermekek részére s több hasznos tudnivaló társul élénk a lap gazdag tartalmában. — Megrendelhető: Budapest, VIII. Gyula Pál-u. 13.

Szent László nyomda rt.
 Székelyi Dezső-u. 5.
 Mindenféle nyomtatványokat széleskörűen készít.

Ipartestületi hírek

A bádigos ipari szakosztály értesíti tagjait, hogy azok az iparosok, akik 1943 december hónapban horganylemez utalványokat Várakozó és Hant-céghez kérték, utalványaikért április 1-ig bezárólag feltétlenül jelentkezzenek, mert ellenkező esetben utalványaik érvényüket veszítik. Mindazok a bádigos iparosok, akik horganyzott fekete lemezüket még nem vitték el, Antoni és Varga-cégnél azonnal vegyék át.

Az Ipartestület Faipari Szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy eayvutalványaikért április hó 3-tól 6-án déli 12 óráig okvetlen jöjjenek, mert aki ez idő alatt nem jön, utalványa érvényét veszti. Tekintettel a nagyhétre, kériük a tagok ez idő alatti megjelenését. — Ugyancsak felkérjük a tagokat, hogy anyagigényléseiket április hó 1, 3, 4, 5 és 6-án hivatalos órák alatt jelentésk be a szakosztálynál. Igényléseket csak az illetményjegyzék bemutatására és az Ipartestületnél bejelentett munkakönyvekre veszünk fel. Elnökség.

ISKOLAI HIREK

Felhívjuk a Ritoók Zsigmond utcai (IV. sz.) áll. népiskola növendékeit, hogy április 3-án jelentkezzenek vizsgára a Gombos Gyula utcai rk. népiskolában (Starkiskola). Alsó tagozat 8 kor, felső tagozat 10-kor.

Igazgatóság
 A nagyváradai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
 3658-1944. tk. szám.

Árverési hirdetés

Nagyvárad Hítelintézet r. t. nagyváradai bef. cég végrehajtónak Szelezsán György végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 350 P. tökétkövetés és járuléka behajtása végett a Körösgyeresi 148. rvi betétben A. 1. 3. 5. sor. sz. alatti 556. 926. 1300. rvi ingatlanoknak, valamint a közös tulajdonú 10/1704. rész ingatlan illetőségre 1945 P. kikáltási ár mellett Szelezsán György nevében álló illetőségre elrendelte.

Az árverést 1944. évi június hó 10. napján délután 4 órakor Körösgyeresi község háznál fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlan a kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908: XXI. t. c. 23. §.)
 Nagyvárad, 1944. évi február hó 21. napján.

Dr. Horváth Sándor sk., kir. bíró.
 A kiadmány hitelét: Olvashatatlan aláírás, kiadó.

SPORT

Április 4-én játszik le a NAC-Tisza mérkőzést

Négy elmaradt NB I. mérkőzés sorsa felől döntöttek az MLSz-ben, az egyesületi képviselők közreműködésével. Az elmaradt mérkőzések új időpontjának kitzűzésében az volt az MLSz igyekezete, hogy az utazó egyesületet mentesítse újabb, esetleg hétközi utazástól. Tehát olyan időpontot választott, amelyet megelőzően az illető egyesület ügyis valahol a közelben játszik bajnoki mérkőzést.

Az elmaradt négy mérkőzés soráról a következőképpen döntöttek:

A Nagyvárád — Szeged mérkőzés új időpontját április 4. vagy 5-ében állapították meg. A Szegednek előzőleg Diosgyőrött, a Nagyvárádnak Csepelen van bajnoki mérkőzése, tehát egyik sem élvezi a nemutazás előnyét.

Az MLSz ügyvezetése kimondotta, hogy szerda estig (március 29) Konyor egyesbirónak az érdekelt egyesületek jelentsek be, hogy

beleegyeznek-e az MLSz javaslatába, vagy esetleg új, közös meg-egyezéses — elfogadható javaslatuk van.

Az MLSz döntésével kapcsolatosan érdeklődtünk a NAC vezetőségénél, hogy elfogadja-e a hétköznapra kitűzött időpontot?

— Nem a legelőnyösebb számunkra a hétköznap mérkőzés, — kaptuk a választ. De tekintettel, hogy a mai rendkívüli időben talán jobb is, ha nem odázzuk az elmaradt mérkőzés lejátszását, beleegyezőnk a terminusba. A felszabaldult június 25-re pedig — ha a körülmények úgy hozták magukkal — köthetünk le egy olyan mérkőzést is, amely anyagilag majd pótolja az egyesületet, a hétköznapgyengébb bevételért. Egyébként a keddi napot nem is tartjuk olyan rossz terminusnak, hiszen ekkor zárva vannak az üzletek, tehát szépszámú közönségre számíthatunk.

SZÍNHÁZ

Erdekes hírek a budapesti színházak személyi változásairól

Politikai és színházi körökben elterjedt a hír, hogy a kormányzatban történt irányváltás szellemének megfelelően a színházak világában is több jelentős személyi változás lesz már a legközelebbi időben.

A kombinációkban szerepel a Nemzeti Színház igazgatói tisztsége is. Ellenőrzhetetlen forrásból származó híradások szerint abban az esetben, ha Németh Antal megválnék az igazgatóságtól, utód-lása szempontjából elsősorban Kiss Ferenc személye jönne számításba. A Nemzeti Színházhoz szerződik állítólag Páger Antal is; a hírek szerint nemcsak művészi működést fejtene ki, hanem igaz-

gatóhelyettesi megbizással a vezetésben is szerepet kapna. Ugy tudják, hogy a Nemzeti Színháznak baloldali kapcsolatairól emlegetett néhány színésze — művészek és művésznők — ugyanennek az átalakulásnak a keretében megválnak az ország első színházától.

A magán-színházak közül elsősorban a Madách Színházzal kapcsolatban terjedtek el igazgatóváltásról szóló hírek. Eszerint Pünkösti Andornak, a színház művészi vezetőjének helyére valószínűleg Tóth Miklós a „Majális” és néhány más nagysikerű film írója, a Vigszínház volt dramaturgia, lépne.

A színházi iroda közleménye:

Tasnády Fekete Mária vendégjátéka csütörtökön, pénteken és szombaton este

Az „Arnyék”, Dario Niccodemi nagysikerű színházi játékában vendégszerepel csütörtökön, pénteken és szombaton este **Tasnády Fekete Mária**, a magyar filmek ünneplott művésznője. Az illusztris vendégművésznő partnerei: Hamvay Lucy, Borsos Mária, Horváth Jenő, Tarnai K. Emil és Barys Béla. Rendező: Horváth Jenő. Mérsékeltlen felemelt helvárak. Csütörtökön este bemutató bérlet, pénteken este A-bérlet, szombaton este bérletszünet. Jegyek a pénztárnál elővételben váltakoznak.

Szombaton délután 3 órakor az idény nagy operettszenzációja, az **Egy boldog pesti nyár** „filléres helyárakkal” kerül színre.

Vasárnap délután 3 órakor ren-

des helyárakkal **Érik a buzakalász** e. operett, este 6 órakor pedig a **Gül baba** c. operett van műsoron.

Filléres helyárakkal Népművelődési előadás keretében hétfőn este 6 órakor: **Egy boldog pesti nyár** kerül színre.

MŰSOR:

Pénteken este 6 órakor: **Arnyék**, A-bérlet.

Pártolja a kecsesztény ipart!

Szombaton délután 3 órakor: **Egy boldog pesti nyár**.

Szombaton este 6 órakor: **Arnyék**.

Vasárnap délután 3 órakor: **Érik a buzakalász**.

Vasárnap este 6 órakor: **Gül baba**.

Hétfőn este 6 órakor: **Egy boldog pesti nyár**.

Kedden este 6 órakor: **Varázskeringő**, bemutató bérlet.

Szerdán este 6 órakor: **Varázskeringő**, A-bérlet.

Csütörtökön este 6 órakor: **Varázskeringő**.

Nagypénteken: **Nincs előadás!**

Husiparosok zsirelszámolása

Nagyvárád thj. város polgármestere 1610—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő összes husiparosokat, hogy az alatt feltüntetett beosztás szerint, f. évi március hó 29., 30., 31. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi közlelmezési hivatalban zsir-nyilvántartó könyvecskéjükkel, zsir-elszámolás megejtése végett.

Együttal közlöm a husiparosokkal és a fogyasztókkal, hogy ezen napon túl március havi zsirjegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók.

Az elszámolás elmulasztása a további sertésilus és zsir kiosztásából való kizárását vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje:

Március 29 A—G, március 30 H—P, március 31 R—Z beüvel kezdődök.

Nagyvárád, 1944 március 27.

Dr Soós István s. k., polgármester.

RÁDIÓ

PÉNTEK, MARCHIUS 31. Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
 - 10.15 A Folyamerők szalonzenekara.
 - 11.15 Ernst Fischer műveiből.
 - 11.00 Somogyi Béla dr. orvosi előadása.
 - 12.05 Roosz Emil szalonzenekara.
 - 13.20 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 - 14.00 Fertis Jenő cigányzenekara.
 - 15.05 Reszletek híres vigoperakból.
 - 16.00 Balázsfalvi Kiss Ferenc altábornagy előadása.
 - 15.20 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
 - 17.00 Antal Ila és Kalmár Pál dalokat énekel.
 - 17.45 Német hallgatóknak.
 - 18.20 Magyar ének — magyar lélek
 - 19.00 Gyurgya. Halper Lappé és Torstap Ralf hangversenyének közvetítése. Budapesti album.
 - 19.50 Magyar zeneszerzők felőrája.
 - 20.20 Magyar zeneszerzők felőrája.
 - 20.30 Közvetítés a székesfehérvári Rádióközi Ferenc Kereskedelmi Középiskolából.
 - 21.10 Magyar nóták.
 - 22.40 Seta Operettországban.
- Budapest II.
- 19.00 Herbert Ernst Groh énekel.
 - 19.30 Kovács Endre dr. előadása.
 - 21.00 Harsányi Zsolt emlékezte.

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: Dr. Paál Árpád
A kiadásért felel: Dr. Virán Jeromos

Készült a Szent László-nyomda r. t. központi irodájában, Nagyvárád, Szilágyi utca 8. sz. 2. emelet.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések közlési díjai:

Az apróhirdetés tárgya	Köznap/Vasárnaponként fill.	
	Köznap	Vasárnap
Ingatlanok és üzletek adás-vétele	26	30
Allást keres és Elveszett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Legkisebb apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cím a kiadóban” jelzésért és jelíges apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Teljesen jókarban levő fehér konyhabutor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Allókazant

Jókarban, 6—8 légkörnyomásig, 28—30 □-es fűtőfelülettel, forraszóvekekkel, keresünk azonnali megvételre. Kazánkönyvi adatok pontos leírásával elátott ajánlatokat Községi közszolgálat elöljáróságának kell címezni.

Egy nagy fedeles hintó eladó. Bővebbet Mester-u. 16. 756

Kombinált új butor, kétszemélyes reklámiával eladó. Hegyesi Márton-u. 4. Repülőlőhidnál. 743

Most adja el használt ruháit és holmijait, mert magas árat kap érte a Rerkordban. — Ugyanott jól és olcsón vásárolhat. Hlatky-u. 14. 699

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlati vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913

Különleges friss békacomb állandóan kapható Hegyesinél, Halcsarnok 6. sz. 755

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznel, Koesuth-u. 5. Telefon 23—30.

Ákácvirág legelővel rendelkezem, méhcsaládokat tartásra válllok. Varga Endre Erkörtvélyes, Bihar megye, Szőlőskert-u. 116. 748

Elveszett barna koca. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül Tempom-u. 22, Schmidt. 753

Allást nyec

REGGELI lapkihordásra kézbesítőt felvesszünk jó fizetéssel, azonnalra. Telek, vagy Csáky-utca lakók előnyben. Jelutkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Kiszolgálónőt felvesszünk Kelemen Mihály műköszörűde, Mussolini-tér 5. 757

Kereskedelmi vállalat keres fűszer- és vas szakmában jártas kommisszó női munkaerőket. Kapisztrán János-tér 22. 751

Fiatl, keresztény kiszolgáló-leányt keresünk cukorkaüzletünk részére. „Pett” cukorkagyár, Telek-u. 28. 750

Konfekciós munkára szabóságékeket felvesszük. Fazekas, Schlauch-tér 6. 749

Allást keces

4 gimnáziumot végzett gépirni tudó, számoláshoz értő, megbízható, szolid 19 éves, egyedülálló asszony állást keres. Választ Római Katolikus Nőszövetség címre kérünk, Pray György-u. 5. sz. 754

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi szerény, csendes, tisztá butorozott ezobát keres. Cimeket a kiadóba kér. 726

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelvórát adok. Cím a kiadóban. 700